

KOJETICE

Kojetice (Kojeditz) - 318 - 325 m n. m. - Slovanská okrouhlice (z 9. - 10. stol.) Kojatových (Kojeticů) v horním úžlabí **Kojetického potoka** (*Bukowinkenbach, Wolfshlingerbach*), mezi **Přední hůrkou** (*Fibichberg*) (501,2 m) a vršky **Kopané** (*Kopane*) a **Bukovina** (*Bukowinka*). Figuruje (1088) ve falzu zakládacího dokumentu **Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě** ustavené kol. r. 1070 knížetem (28. 1. 1061 - ? . 4. 1085) Vratislavem II. (* 1032/35 - † 14. 1. 1092), posléze prvním českým králem (do 14. 1. 1092) z rodu Přemyslovců (Vratislav I.). Další podvrh je kladen do l. 1142 - 78.

● pohled od severovýchodu (kol. 1920)

Rytíř ze Samokova, vychovatel rakouského, uherského i českého korunního prince Rudolfa Habsbursko-Lotrinského (* 21. 8. 1858 Laxenburg u Vídně - † 30. 1. 1889 Mayerling), tvůrce naší právní historiografie Hermenegild Jireček (* 13. 4. 1827 Vysoké Mýto [Hohenmauth] - † 29. 12. 1909 V. Mýto) naráží na listinu Spytihněva II. (* 1031? Olomouc [Olmütz, Olomuniec] - † 28. 1. 1061? Hradec n. Moravici) a zřízení litoměřické kapituly (1057) za papeže (3. 8. 1057 - 29. 3. 1058) Štěpána IX. (Fridrich Lotrinský † 29. 3. 1058 Florencie). Prostor nejspíš spočíval v 1 ze 14 lokalit, jimiž přemyslovský kníže (1055 - 61) svatoštěpánskou katedrálu obšťastnil. Ve studii *Antiquae Boemiae Usque ad Exitum Saeculi XII. Topographia Historica vyd. in Praze (1893) Bedřichem Tempyským* (Carl Friedrich Rudolph Tempy * 18. 2. 1821 Praha - † 23. 7. 1902 St. Wolfgang) Jireček uvádí: **Kojatici**. (Kojetice = Goejeditz 72.) 1173 — 78 possessio, quam nobilis Groznata cum Suadou et aliis villis contulit domui S. Joann. Hier. Koiatici. Ca. 1088. Vratislaus II. eccl. Wysegrad. „W belse Coiaticis ab hospitibus per totam villam decimam.“ (str. 56). Vyšehrad patrně nárokoval kojeticke desátky (decimam), nikoli v rozporu s prameny přičítajícími vlastnictví (1179) Hroznotovi z Peruce (*Perutz*) řeč. *Crispus* (Kadeřavý). Za vlády (1173 - 78) Soběslava II. (* 1128? Praha - † 29. 1. 1180) ji s bratrem Měškem - i s **Březím** (Presei), **Svádovem** (*Schwaden*), **Pohořím** (*Pohorz*), **Tašovem** (*Taschow*), **Horními Zálezly** (*Salesel*) a **Proboštem** (*Probscht*) - co entitu **Svádovského újezdu** - předal (1188) johanitskému řádu rytířů sv. Jana (Křítitele) Jeruzalémského, což garantoval (1188) kníže Bedřich - Fridrich (* 1141/2 Praha - † 25. 3. 1189 Praha) - zmiňující Svádov, Kojetice, Břeží, H. Zálezly, Pohoří, Tašov, Proboštovi i **Ploskovice** (*Ploschkowitz*) - a r. 1199 kodifikoval třetí český král (1198 - 1230) - Přemysl Otakar I. (* 1155/67 - † 15. 12. 1230 Praha). Syn Karla IV. (* 14. 5. 1316 Praha - † 29. 11. 1378 Praha), Václav IV. (* 26. 2. 1361 Norimberk - † 16. 8. 1419 Nový hrad u Kunratic [Wenzelsburg]), oblast zastavil (1410) Hašku z Robeč (*Robitsch, Hrobitsch*). R. 1483 prodal Jindřich z Rabštejna tvrz, poplužní dvůr a celou ves, celou ves Kojetice, vinici i řekou Labem, clo se slupí na Labi, celnici, poddanské dvory a veškeré příslušenství včetně podacího práva ke svádovskému kostelu' sv. Mikuláši z Hermersdorfu († před 1495), ten po r. 1487 přiznal bratru Kryštofovi s chotí Annou a jejich potomku Kryštofovi 've Svádově tvrz, poplužní dvůr a celou ves, v Kojeticích ves celou, vinici a na Labi slupí a clo' s příslušenstvím. Šlo jen o držbu, proto mohl Vladislav Jagellovský (* 1. 3. 1456 Krakov - † 13. 3. 1516 Budín) vystavit mocný list (1488) tolerující svobodné nakládání. Kryštof se (1495) přihlásil Kryštofu ml. k závazku 'v kterémžto ihned postoupil jest zboží a dědin jeho manských na tvrz Svádově, dvoru poplužním, dvory kmetcimi s platem, dědinami, lukami i s řekou řečenou Labe s přívzosem, se clem, kteréž má na Labi ke Svádovu, se slupěmi, rybo lovením i s kostelním podacím tudíž ve Svádově, ves celou v Kojeticích dvory kmetcimi s platem' a proprietariem. Poté obeslal Mikuláš Techvic z Vartenberka, aby obnovil zápis a vypověděl, že 'dědicství své a někdy bratra svého Svádov tvrz, dvůr poplužní s poplužím, ves celou tudíž a dvory kmetci s platem, s dědinami, lukami, vinicí, háji, hony, pastvami, rybo lovením, lesy, horami, doly, chramstvině, potoky, Labem s přívzosem, se clem tudíž na Labi, se slupěmi, mlýny, kurmi, vejci, robotami, s krčmou, s podacím kostelním tudíž ve Svádově, s krčmou i se vším panstvím, to vše, což jsou tu někdy nadeřpaný Hanuš a týž Mikuláš trhlem sami měli a drželi, tak jakž desky po shorení desk v kvaternu trhověm léta 1532 v pátek před svatým Klementem od Vilema z Vartenberka někdy Hanušovi a nadeřpanému Mikulášovi plněji svědčící' přepustil za 1 200 kop českých grošů Hanušovi ze Salhausen. R. 1551 vypukl spor kojeticckých poddaných s Annou z Bynu, roz. ze Salhausen, netčila před jejich starobylá práva, daná již Volfarthem Planknárem, skončil ale dohodou. Od r. 1548 pňdou i s **Budovem** (*Budowe*), Svádovem a **Malečovem** (*Malschen*) disponoval Jiří Rudolf ze Salhausenu na Svádově († 1577). Při odhadu jmění českých stavů zdanil (1557) 2 500 kop českých grošů (a na poddaných 1 530). 'Statek a ves Svádov s vesnicemi Kojetice, Budov, Břeží, Valtřívov' ad. mu patřil do smrti, po něm ml. bratru Jindřichu Abrahamovi ze Salhausen na Velkém Březně, následně jeho stejnojm. synu, který Svádov, Břeží, Malečov, Budov i Kojetice za 17 000 kop míšeňských zpeněží u strýce Friedricha z benešovské větve, jenž po finální splátce (1593) na Svádově zapsal (1594) manželce Elišce z Bocku 1 000 kop českých grošů věna a téhož roku polepsil, že 'dědicové a držitelé statku jeho Svadkovského (!) jsou a budou povinni jí Elišce Solhauzové z Boku každého roku na vychování osoby její sedmdesáte pět kop gr. Pr. českých, a to rozdílně při každým svatým Jiří jednu polovici a při svatém Havle druhou polovici, až do smrti její vyvádí. Pakliby nedali, a kterýkoli termín Svatojiříškej neb Svatohavelskej zadrželi, tehdy táž Eliška z Boku bude se moci s jedním komorníkem Pražským od desk zemských uvázati v dědiny a dědicství jeho Friedricha z Solhauzu po něm pozůstalé, totižto v tvrz Svádov, tudíž v ves Svádov, v dvůr poplužní s poplužím, v ves Břeží, v ves Malečov, v ves Budov, v ves Kojetic' aj., 'a když by dána a zaplacena byla, bude povinna takový dědiny ihned bez odporosti zase postoupiti'. Nejstarší dědic, Jan Friedrich ze Salhausen a na Svádově, přijal (22. 6. 1626) - za Volfa Albrechta, Gottfrieda, Kryštofa Jindřicha, Jindřicha Abraháma (tehdy ještě nedospělých) - léno a manství 'na zámek Svádov, dvory ve Svádově, Olšince, v Břeží, Malečově, Budově, Kojeticích... Vvoj detailně vystihuje PhDr. Jiří Ulövec v knize *Hrady, zámky a tvrze na Ústecku - Ústecká vlastivěda - sv. III.* (Město Ústí n. L. 2002).

Spolu se Sasy vtrhl na Svádovsko (1631) Gustav II. Adolf (* 9. 12. 1594 Stockholm - † 16. 11. 1632 Lužin [Luzin, Lucyn, Lülsen]). Salhausenský kronikář informuje: 'Obrátili celý statek v trosky, uloupili koně, skot, ovce a jiné dobytek, vyplundrovali stodoly, vinné sklepy

- Středně velká empírová kaple z r. 1830 před nenávratně zmizelým Schneiderovým hostincem *U Zeleného stromu (Zum grünen Baum)*, který zřejmě vyzénil Leo Klingohr (* 1899 - † 19. 1. 1977 Timmerloh), na sedlové střeše zděný hranol sanktusniku se zvoniční lucernou pod cibulí, nad vchodem s vrcholovým klenákem, mezi polosloupy s kuželovými hlavicemi v kamenném ostění, se skvěl štukový kruh s křížem. Boční okna završoval segment.

...poněkud trštiní současnost... foto: Roman 'Klobouk' Häusler (středa 23. 5. 2012)

Z pravé strany byla přistavěna požární zbrojnice. Svatyně vzala za své při úpravě vozovky kol. r. 1970. - *Obrazová rukověť obcí a církevních staveb v okrese Ústí n. L.* - Jiří Souček (* 8. 7. 1948 Brno) - Albis International, 1999

MĚSTA, OBCE A OSADY... od A do Ž NA ÚSTECKU

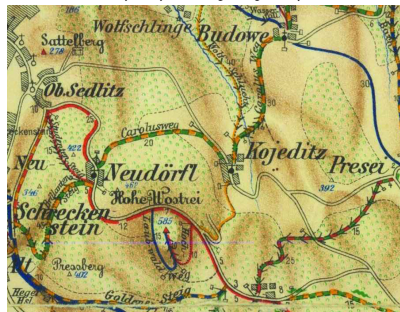
a odvlékli všechny majetek'. Uprchlíci se vrátili, až obojí vojsko vyrazilo na Ústí. R. 1634 přitáhli Švédové znovu, zpusťovali svádovský zámek, stodoly, sýpky, stáje, chlévy a popelem lehlo Březí, Budov, Malečev i Kojetice. Kraj okupovali do května 1635. Zbyli nepovraždění, přetřepě ve lesích hlad i nemoci, nestáčili obdělávat pole, natož opravit přibytky a vrchnost povolala zahraniční síly. Nájezdů udeřilo ještě několik.

Berni rula (1654) udává 11 chalup, 5 sedláků a 6 drobných rolníků (zahradníků). R. 1676 byl svádovský statek připojen k plaskovickému (Herrschaft Plaskowitz). Kartograf J. K. Müller (* 15. 3. 1673 Wöhrd u Norimberku - † 21. 6. 1721 Vídeň) uplatňuje znění Glositz (1720), stejně I. (Josefské) vojenské mapování z l. 1764 - 68 (rekt. 1780 - 83) evidující 22 stavení (1787); II. Františkovo (1836 - 52) vykazující 23 domy a 2 stáje s kapacitou pro 20 kvartýrníků a 4 koně pak *Kojetitz*. R. 1780 shledává 17 usedlostí a Josefský katastr (1785) na 1.284 čtverečné sáhy (0,42 ha) vinohradů s výnosem 2,38 vědra horší kvality (1,455 hl) a 17 budov (1787). V l. sv. monografie *Das Königreich Böhmen* (Praha 1833) zaměřeném na Litoměřicko prezentuje J. G. Sommer (* 1782/83 Leuben [Luběří] - † 11./12. 11. 1848 pražský Karln [Karolinenthal]) v kapitole III. *Gut Schwaden* (str. 355) Gojeditz (Kogedice) 3 h sz od Plaskovic, se 134 obyvateli v 23 číslech přifařené ke Svádovu (str. 355). Císarské otisky z r. 1843 (resp. 1847 - *Lith. Krapf u. Krippel*) předkládají: Kogeditz in Böhmen / Leitmeritzer Kreis. *Bezirk Plaskowitz*. *Popis Království Českého čili podrobné poznamenání všech dosavadních krajův, panství, stávků, měst, městeček a vesnic...* (J. G. Kalve, 1848 Praha) F. Palackého (* 14. 6. 1798 Hodslavice - † 26. 5. 1876 Praha) zmiňuje (str. 72) v hlavě '52. **Plaskovice, panství, a Svádov statek. Majitel: Leopold II. welewěwoda Toskánský. Obyv. něm. ...**Kojetice - Gojeditz - dom. 23, obyv. 150'. V samostatné obci (s archívem 1875 - 1944) dílelo před válkou v 37 obydlích 234 lidí (1930 - 45 235), na nádraží, poštu, faru a do školy chodivoli do **Střekova** (Schreckenstein). Mnichovský spolek *Heimatfreunde Aussig* upozorňuje, že odtud pocházel Willy Weinert (*1915 - † 18. 4. 1985 Altbach); z č. 8 selka Anna Klingohr († Lipsko [Lipsk, Leipzig] v 82ti), Josef Klingohr (* 1881 - † 19. 12. 1974 Lipsko) a Josef Klingohr (* 1916 - † 5. 12. 2009 Erlenbach am Main); č. 12 Franz Heller (* 1930 - † 6. 3. 2006 Verl - Sürenheide); č. 15 Willy Weinen (* 1917 - † 18. 4. 1985 Altbach); č. 20 selka Maria Mehler, roz. Mariechen (* 1930 - † 2. 2. 2006 Fulda); č. 28 Anna Ehrlich († v 94ti Kleeth [Klětě, Klěty, Kletz]); č. 29 - *Gasthaus 'Grüner Baum'* (U Zeleného stromu) - Aloisia Klingohr, roz. Schneider (* 1898 - † 13. 1. 1971 Timmerloh) a Leo Klingohr (* 1899 - † 19. 1. 1977 Timmerloh); č. 33 Elisabeth Klingohr, roz. Sander (* 1900 - † 8. 11. 1979 Kötschlitz [Kozilici, Kosilice]) a Franz Klingohr (* 1889 - † 14. 8. 1971 Kötschlitz) ad. Regionální historik, veřejný činitel, německý vlastenec, voják a střekovský řidič učitel z **Habrovice** (Johnsdorf), též kantor v **Tísě** (Tysa, Tissa) - **Emil Richter** (* 4. 10. 1869 Zubrnice [Saubernitz] - † 12. 11. 1953 Lübeck [Liubice, Leubice]) poukazuje na končinu četných nivních luk ('*Kirchgartel*') značící existenci farního kostela, musel být brzy zrušen, neboť jej už ve 14. stol. církevní analý neeregistroji. Pomístní názvy 'Branze' (branzen, brausen = šumět; šuma = hvozď, les) či '*Radischken*' (Hradiště) prý pak souvisí s prehistorickým opevněním, '*Leinsken*' (Mlýniště) někdejšími mlýny, '*Baumgarten*' (Sad) ovocnářstvím, '*Lasen*' (lesy?), '*Hart*' (Harta = hvozď) nebo *Bukowinka* (Bukovina) hustým zalesněním, '*Kohlhaan*' s pálením dřevěného uhlí (Kohle) v milířích (Haan = staroněmecký háj), '*Mährgarten*' (Máhe = klisny, kobylky) chovem koní, '*Weinberg*' (vinohrad) a '*Weingarten*' (vínice) s pěstováním révy ap. Mysterium dávnověku navozovala kdysi malebná (nyní zdevastovaná) obecní studánka u paty tzv. *Opěchů kamene* (Affenstein). Rozhled skýtá blízký **Vysoký Ostrov** (Hoho Wasirei/Wostrey) (587 m) - na vrcholu čedičového kužele plošina se schodištěm. Do pivovaru (čp. 13) se chodivoli na pivo a syrečky. Fungoval tu (1946 - 57) Místní národní výbor (Akční výbor Národní fronty 1949 - 54) a jednotné zemědělské družstvo (1950 - 72). Rozhodnutím plenárního zasedání ONV ze čtvrtka 26. 6. 1980 spadá od úterý 1. 7. 1980 - nyní se 105 občany (2001) a 50 adresami (2009) - pod Ústí n. L. - Střekov. U návsi se nad patkem čp. 21 vypíná hrázdeň podkory, kde přes 15 let rodně zahradnictví specializované na prodej tují provozují Ivo a Věra Muchovi.

Kojetice: C h o t ě t i c e (*Kojetitz*), ves t., hejt., okr. a pš. Ústí n. L., fara Svadov; 23 d., 167 ob. n. (1890); připomíná se k r. 1088. - **Ottův slovník naučný. Illustrovaná encyklopédie obecných vědomostí. Čtrnáctý díl. Kartel - Kraj. - 1899. Vydavatel a nakladatel J. Otto v Praze**

Kniže Vladislav II. po svém návratu z křížové výpravy povolal r. 1159 do Prahy řá d j o h a n i t ů a daroval mu mezi jiným vsi Klíši [Kleische], Lípovou [Spansdorf], Radešín [Gratschen], Hrbovice [Herbitz]. Svádovský Hrozata rozšířil jejich državu o vsi: Velké Březno, Povrly [Pommerle], Ryžice [Reindlitz], Svádov, Kojetice, Malé Březno [Klein Priesen], Zálezly, Neštěmice [Nestomitz], zvláště pak o velkou část pohraničního hvozdu severně od Ústí. Později ještě získali Podlešín [Padloschin] a Božtěšice [Positz]. Řád byl německý; s ním přišli do našeho kraje noví obyvatelé, kolonizovali pohraniční hvozdy a usazovali se i tu a tam v českých vesnicích. ... Území, na kterém byl později postaven hrad Střekov, patřilo původně ke zboží s v á d o v s k é m u , kde ve druhé polovině 12. století vládl Hrozata a Měšek ze Peruce. Roku 1179 věnoval Hrozata strakonickým johanitům velké území s osadami Svádovem, Kojeticemi, Březím, Zálezly, Probostovem a Tašovem. Ač kronikář Hájek ve své Kronice české udává, že již roku 820 postavil Stržek na ochranu proti německým vpádům do Labského údolí hrad po něm nazvaný, musíme toto tvrzení zařadit mezi báje, neboť není historicky doloženo, ba odporuje to i prokázaným historickým údajům. - František Pinc (* 3. 4. 1901 - † 26. 10. 1982) - **Ústí nad Labem - Od pravěkého sídliště k metropoli českého severu - Sbíрка Vlastivědné příručky OPS (Okresní pedagogický sbor) v Ústí (1947), svazek 1., tisk: J. Temper, knižstičárna pod národní správou, Ústí, Práská 3, štoký: B. Tattermusch-Slavik, Teplice-Sanov (Teplitz-Schönau).**

Setpujeme dál po cestě ke Svádovu, přejdeme silnici k Březí. S Ovčím vrchu (297 m, čedič) pozorujeme činnost Labu v kotlině svádovské a neštěmické. Potom přejdeme další údolí, jímž protéká potůček Bahniště. Podle něho vystupuje příkrá stezka do Březí. Pokračujeme však stále na západ do Budova a přes budovskou plošinu obloukem vlevo do údolí Bukovinského potoka (teče do Olšinek) a vystupujeme do Kojetic. Na východ od Kojetic je táhlý pahorek Kopané s křídovými slíny na povrchu o mocnosti asi 5 m. Vyzdvihl je znelcový lakkolit, jak se o tom přesvědčíme na západním svahu, kde znelcov vystupuje na povrch, neboť vrstvy slinu tam voda odnese. Ale v lomu výše položeném za ohybem silnice k Malečovu najdeme opět čedič, který vypálil slíny v místech dotyku na bělavý vrstevnatý kámen (porcelanit). Stráně kolem Kojetic jsou obdělávány jako pole a na nich jsou řídké aleje ovocných stromů, takže dávají dvoji úrodu, polní plodiny a ovoce, zvláště mnoho třešní, jablek, hrůšek a ořechů. Kojetice byly nazvány po Kojetovi, jeho

lidé byli Kojetici. Čtvrtého pádu jména obyvatel se počalo užívat jako názvu osady. V listině z r. 1088 jsou Kojetice jmenovány jako sídlo „sedláků - hostů“, nových kolonistů. Král Vratislav II. prikázal, aby odvdělí desátek kolegiální kapitule na Vyšehradě. Stará místní pojmennováni prozrazují, že tu byly od nepaměti ovocné sady a vínice i bohaté lesy a v nich uhlířii páliili dřevěné uhlí v milířích. Jméno milíř je latinského původu, milí značí tisíc, snad se do milíře skládalo tisíc polen. - František Pinc (* 3. 4. 1901 - † 26. 10. 1982) - **Vlěty Severočeským krajem - Severočeské krajské nakladatelství (Liberec [Reichenberg], 1961)**

- 'Karlova pěšina' (Carolusweg) - z **Nové Vsi** (Oberdorfel, Neudorfel) přes Kojetice (odbočka do **Vlčí role** [Wolf Schlucht]), **Kojetický potok** (Bukowinkenbach), Budov, koryto **Bahníště** (Hirschkenbach, Schwarz Bach), pak pod **Ovčím** (Schafberg) a **Jelením vrchem** (Panschenberg), přes **Vartu** (Warta) a **Olšnický** - také **Černý potok** (Černiště [Tschermischkes Bach, Czernischkerbach]) do **Velkého Března** (Gross Priesen) - na Wanderkarte fürs Elbetal... zelenožlutá...